

Eerste effect van de versoepelingen na de coronalockdown: Vlamingen gebruiken vaker de fiets voor woon-werkverkeer

VAB vraagt overheid en bedrijven inspanningen te leveren zodat de trend naar meer fiets zich ook verder zet bij pendelaars die openbaar vervoer vermijden

- ✓ We hebben de afgelopen weken massaal de auto laten staan
- ✓ Hoewel er meer plaats is op de weg is 1 op de 10 automobilisten die werkt, overgestapt op de fiets
- ✓ Ook na de eerste versoepeling blijven we vaker de fiets gebruiken voor woon-werkverkeer: VAB-Fietsbijstand kreeg op maandag 4/5 31% meer oproepen dan op een gemiddelde maandag voor de lockdown
- ✓ Er is een nog groter potentieel voor de fiets en een opdracht voor bedrijven en overheid om dit potentieel te gebruiken
- ✓ Grote vraag blijft: wat doen de openbaar vervoer gebruikers: gaan zij vaker de auto gebruiken?

We hebben de afgelopen weken massaal de auto laten staan

VAB voerde in de laatste week van april een tweede online bevraging uit bij 10.000 respondenten over het verplaatsingsgedrag voor, tijdens en na de coronamaatregelen. Daaruit blijkt dat we tijdens de coronamaatregelen de auto een stuk minder gebruikt hebben. Ongeveer de helft van de Vlamingen legt per week minder dan 20 km af, terwijl dat voor de coronamaatregelen slechts 1 op 10 was. Vooral de bevolkingsgroep op beroepsactieve leeftijd is minder gaan rijden. Voorheen reed 1 op 3 meer dan 200km per week met de wagen, de afgelopen weken zakte dit tot minder dan 1 op 10.

Hoeveel km leg jij gemiddeld per week af?										
	18-30 jaar		31-45 jaar		46-55 jaar		56-65 jaar		>65 jaar	
Km	Voor	Tijdens	Voor	Tijdens	Voor	Tijdens	Voor	Tijdens	Voor	Tijdens

0-20	8%	46%	9%	47%	8%	39%	9%	51%	12%	59%
21-40	13%	24%	9%	16%	12%	19%	13%	20%	16%	24%
41-60	11%	6%	9%	10%	9%	11%	12%	9%	14%	8%
61-100	10%	2%	16%	10%	17%	10%	19%	9%	20%	6%
101-140	12%	12%	12%	3%	10%	6%	13%	5%	11%	2%
141-200	13%	7%	13%	5%	13%	7%	14%	2%	14%	0%
> 200	32%	2%	32%	9%	31%	9%	19%	4%	14%	1%

Zelfs als we kijken naar de mensen die tijdens de coronacrisis aan het werk zijn gebleven, zien we duidelijk dat er veel meer thuisgewerkt werd. Vooral de mensen met bedrijfswagen zijn de auto een stuk minder gaan gebruiken, dit zijn dan ook meestal beroepen in de dienstensector die vaak de mogelijkheid hebben om thuis te werken. 60% van hen rijdt normaal meer dan 200 km/week, nu is dit gedaald tot 11%.

Hoeveel km leg jij gemiddeld per week af?				
Km	Aan het werk gebleven tijdens de coronacrisis		Aan het werk gebleven (gebruikt normaal bedrijfswagen voor woon-werkverkeer)	
	Voor	Tijdens	Voor	Tijdens
0-20	8%	39%	3%	37%
21-40	11%	19%	4%	18%
41-60	10%	10%	4%	10%
61-100	16%	10%	9%	11%
101-140	11%	7%	10%	6%
141-200	14%	6%	6%	7%
> 200	32%	9%	60%	11%

Hoewel er meer plaats was op de weg is 1 op 10 automobilisten die werkt, overgestapt op de fiets

Als we dan kijken naar de verschuivingen van vervoersmodi, zien we dat er ook wel wat werkende Vlamingen zijn die normaal de auto kiezen voor het woon-werkverkeer, die momenteel overgestapt zijn op de fiets: zo'n 10%. Maar ook 7% van de Vlamingen die normaal fietsen naar het werk, koos nu voor de (bedrijfs)wagen.

Welk vervoermiddel gebruik jij voor je woon-werkverkeer tijdens de coronacrisis?				
	Normaal eigen wagen	Normaal bedrijfswagen	Normaal openbaar vervoer (trein, tram of bus)	Normaal fiets
Ik werk van thuis	27%	38%	56%	26%
Eigen wagen	65%	3%	17%	6%
Gewone fiets	4%	7%	9%	34%
Elektrische fiets	6%	5%	4%	31%
Bedrijfswagen	1%	53%	3%	1%
Te voet	1%	3%	1%	2%
Speedpedelec	1%	1%	0%	6%

Motorfiets	1%	2%	1%	0%
Trein	0%	0%	8%	0%
Bus of tram	0%	0%	2%	0%

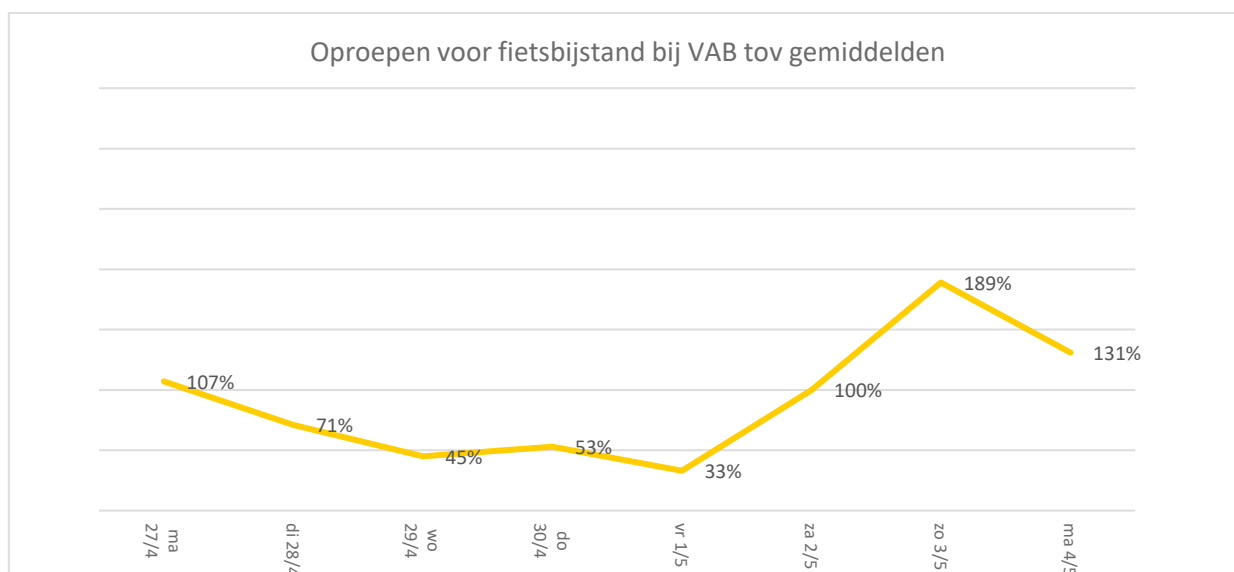
Opvallend is dat de mensen die normaal het openbaar vervoer gebruiken en nu niet thuiswerken, toch voornamelijk zijn overgestapt op de wagen.

Ook na de eerste versoepeling blijven we vaker de fiets gebruiken voor woon-werkverkeer: VAB-Fietsbijstand kreeg op maandag 4/5 31% meer oproepen dan op een gemiddelde maandag voor de lockdown

De eerste weken van de lockdown was de trend zeer opvallend: op weekdays kreeg VAB-Fietsbijstand opvallend minder oproepen voor fietspech, tijdens het weekend soms meer dan dubbel zoveel dan anders. De fiets werd duidelijk gebruikt voor vrijetijdverplaatsingen.

Op maandag 4/5 kreeg VAB echter opnieuw meer oproepen binnen voor fietspech tijdens de “spitsuren”, en in totaal zo’n 31% meer dan op een gemiddelde maandagochtend voor corona.

De fiets wordt dus duidelijk opnieuw gebruikt voor woon-werkverkeer en misschien zelfs meer dan voor de lockdown. Uiteraard heeft ook het mooiere weer hiermee te maken.

Er is een nog groter potentieel voor de fiets en een opdracht voor bedrijven en overheid om dit potentieel te gebruiken

We vroegen in de enquête ook naar de afstand van het woon-werkverkeer. Opvallend is dat er zowel bij de automobilisten (bedrijfswagen en eigen wagen) als de openbaar vervoer gebruikers een potentieel is voor de (elektrische) fiets, aangezien 56% van de mensen die werken op minder dan 15 km van het werk woont. 43% van de mensen met een bedrijfswagen woont op minder dan 15km van het werk, dus ook zouden kunnen overstappen op de (elektrische) fiets.

Op hoeveel km woon jij van je werk?				
	eigen wagen*	Bedrijfswagen*	openbaar vervoer (trein, tram of bus) *	(Elektrische) fiets*
Minder dan 10 km	28%	27%	19%	68%
Minder dan 15 km	47%	46%	31%	86%
Minder dan 30 km	82%	70%	54%	98%
Meer dan 30 km	18%	30%	46%	2%

*Welk vervoermiddel gebruikte jij voor de coronacrisis als hoofdvervoermiddel voor je woon-werkverkeer

VAB vraagt daarom aan bedrijven en de overheid om volop in te zetten op de fiets voor het woon-werkverkeer. Anders dreigen we na de lockdown een nog grotere “verkeerslockdown” te krijgen.

Daarom vindt VAB het belangrijk dat de overheid zich niet alleen focust op het wegwerken van zwarte punten, maar ook blijft investeren in veilige fietsroutes.

Bedrijven kunnen dan weer fietsgebruik stimuleren door fietsleasing aan te bieden, maar ook door die te ondersteunen met extra diensten. Het allerbelangrijkste is volgens de werknemers een goede fietsenstalling op het werk (95% vindt dit eerder tot zeer belangrijk). Daarnaast zijn ook een goede verzekering (81%) en een fietsvergoeding (81%) de belangrijkste stimuli om vaker de fiets te nemen¹.

Grote vraag blijft: wat doen de openbaar vervoer gebruikers: gaan zij vaker de auto gebruiken?

VAB vraagt zich af wat er gaat gebeuren als er terug meer mensen gaan pendelen voor het woon-werkverkeer: gaan Vlamingen die voordien het openbaar vervoer gebruikten, nu meer de auto gebruiken omwille van de “onveiligheid” van het openbaar vervoer? Die kans is groter, aangezien 17% van hen al is overgestapt tijdens de coronacrisis, en de openbaar vervoer gebruikers het vaakst van thuis uit heeft gewerkt tijdens de coronacrisis.

Ook in de statistieken van autopech is de eerste versoepeling te merken op de VAB-Alarmcentrale: de voorbije weken kende VAB op weekdays ongeveer 80% van het volume van voor de lockdown, op maandagochtend 4 mei kreeg VAB al evenveel oproepen voor pech als op een “gemiddelde” maandagochtend voor de coronacrisis. Als een hele hoop openbaar vervoergebruikers overstapt op de auto, zal het niet alleen op de weg drukker worden, maar ook op de VAB-Alarmcentrale.

¹ Blijkt uit een enquête uit bij 1700 werknemers over het gebruik van de fiets in het woon-werkverkeer van VAB en BikeForm in 2016